

TRÓJSTRONNY ZESPÓŁ DS. BRANŻY ENERGETYCZNEJ

SEKCJA KRAJOWA ENERGETYKI

NSZZ

Solidarność

STRONA SPOŁECZNA

Stanowisko

Strony Społecznej

Zespołu Trójstronnego ds. Branży Energetycznej

Z dnia 16 lutego 2009 roku

Strona Społeczna Zespołu Trójstronnego w nawiązaniu do ostatniego posiedzenia z dnia 11 lutego 2008 roku i ustaleń wynikających z porządku obrad zajmującego się tematyką realizowanego dialogu społecznego w grupach kapitałowych branży energetycznej oraz późniejszych komunikatów strony pracodawców aprobowanych przez stronę rządową oświadcza:

Zarząd spółki PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. - spółki dominującej w grupie kapitałowej PGE, przy aprobacie i wsparciu Ministra Skarbu Państwa - działając bezprawnie - odebrał organizacjom związkowym i pracodawcom jedno z podstawowych praw gwarantowanych przez prawo międzynarodowe i Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej - prawo do kształtowania wynagrodzeń w przedsiębiorstwach w drodze rokowań.

Jak wskazano powyżej - zarząd spółki działał bezprawnie. Podkreślenia wymaga jednak fakt, iż naruszeniu uległo jedno z podstawowych praw zapisanych w szeregu dokumentów międzynarodowych, a recypowanych wprost do Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. W ostatnich latach pracodawcy wielokrotnie naruszali zasady prawa pracy. Nigdy dotąd nie dotyczyło to jednak zasad podstawowych - konstytucyjnych - a przede wszystkim nie odbywało się przy aprobacie i wręcz poparciu ze strony członków polskiego rządu - osób, które tą samą Konstytucją zobowiązane są bronić. Postępowanie takie napawa szczególnie niepokojem w obliczu narastającego kryzysu gospodarczego i rosnących niepokojów społecznych. Należy pamiętać, że brak dialogu rodzi napięcia i prowadzi do wybuchu sprzeciwu społecznego, czemu zapobiegać mają mechanizmy ustanowione między innymi w naruszonych przez Stronę Rządową i Pracodawców przepisach Konstytucji.

Szczegółowe wyjaśnienia:

Prawo do rokowań pomiędzy pracodawcami a organizacjami związkowymi potwierdzone zostało szeregiem dokumentów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną, w tym następujących międzynarodowych aktów prawnych:

- Konwencja nr 98 dotycząca stosowania zasad prawa organizowania się i rokowań zbiorowych¹
- Traktat Ustanawiający Wspólnotę Europejską –art. 136 Traktatu²
- Europejska Karta Społeczna³

Powyższe ustalenia zostały recypowane wprost do prawa polskiego.

Ustęp 2 artykułu 59 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wskazuje, że związki zawodowe oraz pracodawcy i ich organizacje **mają prawo do rokowań.**

Szczegółowe zasady kształtowania płac w przedsiębiorstwach w drodze rokowań ustanawia z kolei ustawa z dnia 16 grudnia 1994 r. o negocjacyjnym systemie kształtowania przyrostu wynagrodzeń.

Biorąc powyższe pod uwagę prawo do rokowań w tematyce wynagrodzeń w przedsiębiorstwach jest jednym z praw podstawowych i do tej pory przez nikogo niekwestionowanych. Ponadto żaden akt prawny nie upoważnia podmiotów dominujących do odbierania podległym im pracodawcom tego prawa.

Tymczasem zarząd spółki dominującej w największej energetycznej grupie kapitałowej; PGE, skierowanym do zależnych od niego pracodawców pismem z dnia 05 lutego 2009 roku ustalił **jednostronnie i odgórnie** poziom wzrostu wynagrodzeń w grupie rozstrzygając pośrednio, iż w roku bieżącym ROKOWANIA NA TEMAT WZROSTU PŁAC NIE ODBĘDĄ SIĘ. Niejako na marginesie zaznaczyć należy, że doszło do kolejnego naruszenia, mianowicie artykułu 375¹ ustawy z dnia 14 września – kodeks spółek handlowych⁴, biorąc pod uwagę wagę i rozmiar dotychczasowych naruszeń wskazać należy, że naruszenia tego dokonano niejako przy okazji. Powyższe – **bezprawne** -działania przyniosły widoczne efekty:

- zarządy spółek zależnych od PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. zostały **ubezwłasnowolnione**, odebrano im zagwarantowaną kodeksem spółek handlowych możliwość prowadzenia spraw spółki⁵

¹ Art. 4. W razie potrzeby należy zastosować środki odpowiadające warunkom krajowym, w celu **zachęcania i popierania jak najszerzego rozwoju i wykorzystywania procedury dobrowolnych rokowań** dla zawierania układów zbiorowych pomiędzy pracodawcami i organizacjami pracodawców z jednej strony a organizacjami pracowników z drugiej, w celu uregulowania w ten sposób warunków pracy.

² Celami Wspólnoty i Państw Członkowskich jest (...) **dialog między partnerami społecznymi**

³ I [CELE SYGNATARIUSZY KARTY] Europejska Karta Społeczna: Wszyscy pracownicy i pracodawcy mają **prawo do rokowań zbiorowych**. Państwa sygnujące kartę, w tym Polska, w celu zapewnienia skutecznego wykonywania prawa do rokowań zbiorowych, zobowiązują się (...)popierać, kiedykolwiek będzie to konieczne i właściwe, **mechanizm dobrowolnych negocjacji między pracodawcami lub organizacjami pracodawców z jednej strony a organizacjami pracowników z drugiej strony**.

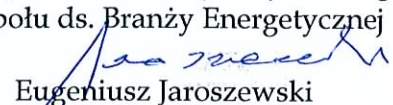
⁴ Art. 375¹. Walne zgromadzenie i rada nadzorcza nie mogą wydawać zarządowi wiążących poleceń dotyczących prowadzenia spraw spółki.

⁵ Art. 201. [Kompetencje; skład] § 1. Zarząd prowadzi sprawę spółki

- spółki zależne utraciły przymiot faktycznego pracodawcy - dokonywanie czynności z zakresu prawa pracy (ustalanie poziomu wynagrodzenia w zakresie zbiorowym) zostało przeniesione do spółki oficjalnie nie będącej stroną umowy o pracę z pracownikami.
- dialog społeczny stał się **dialogiem pozornym**, gdyż jak można ocenić możliwości negocjacyjne organizacji związkowej w rokowaniach z pracodawcą w przypadku powzięcia wiadomości, iż zarząd został odgórnie ograniczony wytyczną jedyne go wspólnika do ustalonego już poziomu.

Sądząc po skali nakładów na obsługę prawną oraz firmy doradcze trudno uznać, że zarząd PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. złamał prawo nieświadomie. Z postawy prezentowanej przez niektórych jego członków na Komisji należy wręcz wnioskować, że działania te podejmowane są świadomie i z pełną premedytacją. Z drugiej jednak strony trudno dziwić się postawie zarządu spółki PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. w sytuacji tak wyraźnego wsparcia dla łamiących prawo działań ze strony członków rządu.

Biorąc powyższe pod uwagę organizacje związkowe, jako podmioty wyznaczone przez polskie prawo do kontroli przestrzegania prawa pracy **udzielają społecznego wotum nieufności wobec zarządu spółki PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. wzywając jednocześnie do zaprzestania takich naruszeń. Ponadto Strona Społeczna wzywa Ministra Skarbu Państwa, jako podmiot uprawniony do wykonywania wszystkich praw z akcji spółki PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. do podjęcia wszelkich kroków prawnych mających na celu zapobieżenie dalszemu łamaniu prawa** przez zarząd tej spółki. Jednocześnie Strona Społeczna, w obliczu przyjęcia przez spółkę PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. roli konstytucyjnego pracodawcy wobec pracowników zatrudnionych w zależnych od siebie podmiotach gospodarczych wzywa zarząd tej spółki do podjęcia rokowań płacowych z organizacjami związkowymi do tego uprawnionymi.

Współprzewodniczący Trójstronnego
Zespołu ds. Branży Energetycznej

Eugeniusz Jaroszewski

Do wiadomości:

1. Prezydent RP
 2. Prezes Rady Ministrów
 3. Minister Skarbu Państwa
 4. Minister Gospodarki
 5. Kluby Parlamentarne Sejmu
 6. Centrale Krajowe Związków Zawodowych
-